

Kulttuurisen vanhustyön valtakunnallinen Aili-verkosto

Kulttuurisen vanhustyön valtakunnallinen Aili-verkosto on 13 kunnan (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Oulu, Turku, Jyväskylä, Kuopio, Rovaniemi, Seinäjoki, Kouvola, Vaasa ja Pukkila) muodostama verkosto. Aili-kuntien alueella asuu 34 % kaikista Suomen yli 65-vuotiaista. Verkostossa kuntia edustaa kulttuuri- ja vanhuspalveluiden sekä kirjaamisen asiantuntijat. Aili on toiminut vuodesta 2016 lähtien Sipilän hallituksen taiteen prosenttiperiaatteen laajentamisen kärkihankerahalla.

Ailin missiona on edistää ikääntyneiden kulttuurisia oikeuksia. Verkoston toimintaperiaatteina on yhteistyö, jakaminen ja oppiminen. Ailissa tehdään yhteistyötä sote- ja kulttuurialan kesken, eri kuntien kesken sekä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö perustuu hyvien käytänteiden, kokemusten ja asiantuntemuksen jakamiseen. Avoimuuteen ja luottamukseen perustuva yhteistyö ja jakaminen luovat mahdollisuudet yhdessä oppimiseen ja yhteiskehittämiseen. Aili toimii myös kulttuurisen vanhustyön asiantuntijana ja puolesta puhujana valtakunnallisesti ja tekee vaikuttamistyötä ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien toteutumiseksi.

Ailin hankerahoitus päättyy vuoden 2019 lopussa, mutta verkoston tavoitteena yhteistyön ja toiminnan jatkuminen ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien edistämiseksi tulevaisuudessakin. Vuoden 2019 aikana verkosto on työskennellyt yhteisen toimintamallin ja yhteisten tavoitteiden äärellä. Verkostolla on erinomaiset valmiudet, toimiva yhteistyömalli ja tarvittava osaaminen esimerkiksi yhteisten hankkeiden toteuttamiseksi.

Hankesuunnitelma

Ailin toiminnan kautta on tullut esiin kulttuurisen vanhustyön laaja ja moniulotteinen kenttä. Kulttuurisen vanhustyön käsitteelle ei ole yhteisesti jaettua määritelmää vaan käsite on laajasti ymmärretty ja sen äärelle tullaan eri aloilta, useista eri näkökulmista. Ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien toteutumisen ja kulttuurisen vanhustyön kehittämisen kannalta olisi erittäin tärkeää ymmärtää paremmin kulttuurisen vanhustyön käsitettä ja siihen liittyviä osa-alueita ja ilmenemismuotoja. Aili-verkosto on aloittanut syksyllä 2019 tämän työn yhteistyössä tutkijoiden ja käytännön työn tekijöiden kanssa. Nyt haemme rahoitusta tämän työn jatkamiseksi.

Hankeidea lyhyesti:

1. Jatketaan kulttuurisen vanhustyön käsitteen määrittelyä (joka Ailissa jo käynnistetty) yhteistyössä tutkijoiden ja käytännöntyön tekijöiden kanssa. Tavoitteena erityisesti löytää kulttuurisen vanhustyön elementit ja osa-alueet.
2. Dokumentoidaan ja mallinnetaan Aili-kuntien kulttuurisen vanhustyön käytännöt erilaiset ensimmäisessä vaiheessa tunnistetut osa-alueet (näitä voivat olla esim. kulttuuripalvelut, yhteistyö ja organisoituminen, arjen kulttuurisuus vanhuspalveluissa, vanhustalous) huomioiden.
3. Määritellään arvot ja laadun kriteerit Aili-kunnissa yhdessä kulttuurisen vanhustyön toimijoiden (myös ikääntyneet itse) kesken. Määritellään yhdessä, mitä laadukas kulttuurinen vanhustyö on?
4. Määritellään mittarit ja arviointi kokeillen ja yhdessä kehittäen.
5. Tuotetaan työskentelystä materiaalia (esim. laatukäsikirja/-suositukset, tieto-/menetelmäkortit) eri aloilla tehtävän kulttuurisen vanhustyön tueksi.

Hanke edistää ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien toteutumista parantamalla kulttuuripalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta sekä luomalla edellytyksiä ikäystävällisempien kulttuuripalveluiden kehittämiseen. Tuottamalla materiaalia kulttuurisen vanhustyön tueksi voidaan tehokkaasti levittää tietoa ja osaamista kulttuurisen vanhustyön parissa valtakunnallisesti. Hankkeessa edistetään myös kulttuurin hyvinvointivaikutusten toteutumisen mahdollisuuksia ikääntyneelle kohderyhmälle sekä työhyvinvointia

Kulttuurisen vanhustyön laatuhanke
29.10. Maria Mäkinen

vanhuspalveluissa ja kulttuurialalla. Kulttuurisen vanhustyön laadun, mittareiden ja arvioinnin määrittäminen edistää myös taiteilijoiden työskentely edellytyksiä ikääntyneiden parissa.

Hanke toteutetaan 1.3. – 31.12.2020.

Taiteen edistämiskeskukselta haettava summa 50 000 €, josta:

- 32 500 € koordinaattorin palkka 80 % maaliskuu - joulukuun (projektin koordinointi, työskentelyn fasilitointi, dokumentointi ja materiaalin toimitus, sis. sivukulut)
- 1 500 € matkakuluihin
- 5 000 € asiantuntijapalkkioihin
- 3 000 € tapaamisten/tapahtumien järjestelyihin
- 8 000 € monikanavainen viestintä- sekä koulutusmateriaalin taitto- ja julkaisukustannuksiin

Omarahoitus osuutena Aili-kuntien henkilöstön työaika sekä laskennalliset työväline, -tila ym. kustannukset. Sopimukset Aili-kuntien kanssa tehdään myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen.